

TARİH: 12.5.87 Salı

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: Al. Y.İ. Spikerler: Yav. ve Den.

1. Rize'nin Fındıklı ilçesi halkı pazar fiyatlarını boykot etti
2. Ş.Tekin'in anısına saygı için yüzlerce öğrenci İst. Beyazıt Meydanı'nda biraraya gelerek cinayete protesto etti
3. Türkiye, ulusal gelirden silah. ayırdığı payla, NATO üyesi 14
4. ülke arasında 4. yeri alıyor
5. Ziraat ~~ve~~ Mühendisleri Odasınca yapılan açıklamada, Özal hükümetinin tarım politikası eleştirildi
6. Yunanistan KP'nin 12. Kongresi Atina'da çalışmalarına başladı
7. H.Kutlu yoldaş da kongrede hazır bulunuyor
8. İspanya'nın Gudmar Del Segura yöresindeki Amerikan radar istasyonunun sökülmesi istemiyle binlerce kişi yürüdü
9. Varşova Ant. 7 ülke ile NATO üyesi 16 devletin temsilcileri Viyana'da biraraya geldiler
10. Vaynberger, 'Yıldızlar Savaşı' projesinin gerçekleştirilmesi
11. için, hazırlık çalışmalarının daha da hızlandırılmasını ve özel
12. denemeler yapılmasını istedi
13. Kuelyar, Yakongo'da barışın sağlanması için BM'in gözetiminde uluslararası konferans hazırlıklarının durumu konusunda bir rapor
14. hazırlayarak Genel Kurulun bilgisine sundu
15. F.Alm. Hür Demokrat Parti genel sekreteri Hausmann, Avrupa'daki orta menzilli Sovyet ve Amerikan atom füzelerinin kaldırılıp
16. imha edilmesi için doğan yeni fırsattan hemen yararlanılması
17. gerektiğini söyledi

GÜNÜN YORUMU: Yazan: Kem. Spiker: Nec.

Başlığı: Meselenin özü

Konusu:

Y A Z I L A R: Yazan: Spiker:

1. Barış ve Sosyalizm Sorunları dergisinin son sayısında yer alan:
2. "Genel olarak savaş, Komünist Partisinin emellerenâ ters
3. düşmektedir", Vadim Zagladın, Spk: Yav. ve Den.

"Meselenin özü"

Evren ve Özal tarafından
Sen dönemde, yaşam pahalılığı, artan iç ve dış baskılar, doğu'da
süren terör, gençlere yönelik baskılar ve oyunlar, bu arada artan
başta işçiler olmak üzere artan yığın çıkışları gibi konuların
üzerini örtmekte ustaca kullanılan siyasi yasaklar ve referandum
tartışması ^{ile ilgili} ~~oyun~~, muhalefet partileri tarafından ~~hiçbir~~ reddedildi.
Evren ve Özal, bu manevralarında ~~win~~ baş başa kaldılar. SHP genel
sekreteri Fikri Şağlar, konunun SHP için kapandığını söyleyerek
"Başbakan artık oyunun kendi kendisine oynasın." dedi. DYP genel
başkanı Çinderuk bu tartışma her ~~şey~~ ^ümercinden çekildiklerini söyleye-
rek, vatandaşın temel sorunlarının arka plana itilmesine ~~gözyummay~~
gözyummayacaklarını belirtti.

Böylece, Evren-Özal yönetiminin, yine yasaklar, baskı ve şiddet ortamında ilan ettikleri yasakları, bu kez, pek de farklı referandumun arkasına gizlenerek olmayan bir ortamda, bu kez halka ~~halka~~ ~~serme~~ ~~adına~~ ~~halkın~~ demokratik bir görünümle halka onaylattırma, bu yasaklar ortamına meşru kılıf giydirme oyunları, şimdilik de olsa geri tepti.

(daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi Aslında bu tartışmanın kendisi, Türkiye de eski siyasilere getirilen yasaklarla, genel olarak tüm topluma getirilen yasaklar arasındaki bağın üzerine düşünülmesini getirmesi açısından yararlı oldu. Ama yine de Özal, ortaya attığı çeşitli formül ~~ayrıntıları~~ tartışmaları ile, meselenin özünün yeterince tartışılmasını ve ortaya konmasını engelledi. Bu bakımdan konu üzerinde biraz daha durmakta yarar var.

Özal, referandumda neyi sunacaktı? Referandumda ~~neyi referandumda sunmak istiyordu?~~ Belirli insanların siyaset yapmasını istiyor musunuz istemiyor musunuz diye soracaktı.

İşte bu noktada şu ~~şartlarıdır~~ serulmalıdır. Fertlerin, en doğal ~~hak~~ hakları, referanduma ~~sunulabilir~~ sunulabilir mi? Bir kısım ~~ve~~ sayıları ne olursa olsun öteki insan istiyor diye, (insanlar en doğal haklarından mahrum edilmesi meşru ~~aykırıdır~~ hale gelir mi?

İnsanların insan olmaktan, ~~bir~~ 20. yüzyılı bitirmekte olan modern bir dünyanın, ~~ve bu~~ ~~bir~~ ~~vatandaşı~~ ~~olmaktan~~ ~~doğan~~ ~~en~~ ~~temel~~ ~~hakları~~, ~~ayrıkça~~ ayrılmaz, parçalanamaz hakları referandum konusu edilemez. Referanduma sunulsa da, bu tür yasaklar meşru ve haklı hale gelemez.

İnsanın yaşama, varolma hakkı gibi, düşünme, düşüncelerini açıklama, bu doğrultuda örgütlenme, seçme ve seçilme hakları da en temel, en doğal haklarındandır. Bunlar fertlerin özgürlüğü kapsamına girer. ~~ve hangi~~ ~~biçim~~ ~~ya da~~ ~~old~~ ~~altında~~ ~~olursa~~ ~~olsun~~ ~~benzeri~~ ~~yasak altına~~ ~~alınması~~ ~~disonans~~, ~~disonans~~ ~~mevhalidir~~.

Kaldı ki, birçok kez vurgulandığı gibi, söz konusu olan yalnızca bir ya da birkaç kişinin en doğal hakkının gaspı değil, tüm toplumun seçme hakkının gaspıdır.

İnsanların insan olmaktan doğan en temel hakları hangi gerekçeyle hangi yollardan olursa olsun olursa olsun, kısıtlanamaz ortadan kaldırılmamalıdır. ~~Öyle~~ Söyle bir düşünelim dd. İşkence yapılıp yapılmaması konusu referanduma ~~konusu~~ ~~sunulsa~~ ve çoğunluk işkenceye onay verse, bu insanlığa, insana karşı işlenmiş bir işkenceyi/suç olmaktan çıkarır mı? İnsanların insan olmaktan doğan en temel hakları hangi yollardan olursa olsun, hangi gerekçeyle olursa olsun kısıtlanamaz, ortadan kaldırılamaz.

İsteyenlerin ~~konusunu~~ referanduma ~~sunmak~~ ~~isteyen~~ ~~evren~~ ve ~~uzak~~ ~~lar~~, ~~bu~~ ~~yasakların~~ ~~antidemokratik~~ ~~hiçinde~~, ~~halkın~~

(Küsov)

60 yıldır gaspediği olan işçi sınıfının özgürce politik faaliyet yürütme hakkını, yine yasakların, antidemokratik baskıların ve şiddetin sürdüğü bir ortamda, halkın özgürce bilgilendirme ve karar verme hakkından yoksun bırakıldığı bir ortamda, sözde halk oyuna başvurarak çifte zincire almanın hesaplarını yapıyorlar. TKP'ne konan yasak da, halkın düşüncesini açıklama, bu doğrultuda örgütlenme, ~~özgürce siyasi parti kurma~~ istediği siyasi partiyi destekleme, seçme ve ~~seçilme~~ hakkına konmuş bir yasaktır. ~~Bunun kaldırılması~~ Eski siyasetçilere getirilen yasaklarla TKP'ne konan yasak, aynı zihniyetin ürünüdür ve birbirinden ~~ayrılmaz~~ ayrılmaz. Sonuç da, hepsi fertlerin özgürlüklerine ve topluma getirilen yasaklardır. Ve hangi kılıf altında olursa olsun meşru görülmezler.

buca özelece,

Demokrasilerde sayısı ne olursa insanların bir bölümü, yine sayısı ne olursa insanların birbaşka bölümünün en temel, en doğal haklarının gaspedilmesi suçuna alet edilemez. Bu yöndeki girişimlere onay verilemez.

Halkeyuna sunulacak konular hiç yok mudur? Elbette vardır. Örneğin Türkiye'nin AET'ye girip girmemesi konusu, AET'ye üyelik Batı Avrupa'nın birçok ülkesinde halkeyuna sunuldu. Biz de ise böyle birşey akla bile getirilmiyor.

Bu tür konularda, zorbalığın, tek taraflı şartlandırmanın, ~~nehrar~~ yasaklamaların ve şiddetin herhangi bir biçiminin olmadığı koşullarda yapılacak bir halk oylamasının sonuçlarına, komünistler de elbette itiraz etmeyecekler, ~~sonuçlara~~ sonuca saygı gösterecekler- halk oyu sonucu alınan herhangi bir dir. Ancak bu bile, alınan kararın doğru ya da yanlış olduğu konu- sunda düşünce belirtilmesine, bu doğrultuda ~~örgütlenilmesine~~ örgütlü faaliyet yürütülmesine yasak ~~getirilmemesine~~ yol açma-

malıdır, açamaz.

Bugün Türkiye, şu ya da bu konuda özgür bir halk cılamasının yapılması ~~ak~~ koşullarından oldukça uzaktır. En başta ilan edilmiş yasaklar sürmektedir. Referandum tartışmasının ortaya koyduğu gibi, Evren-Özal yönetimi ise bu yasakların şu ya da bu biçimde ~~sürmesinden~~ sürmesinden yanadırlar. ~~Yasakların kalkması~~ Yasakların kalkması, ~~in~~ en temel insan hak ve özgürlüklerinin eksiksiz yaşama geçirilmesi, herşeyden önce, tüm demokrasi güçlerinin, kendi kendilerine herhangi bir yasak, sınırlama koymadan, özgürlüklere hep birlikte sahip çıkmasından geçmektedir.

Haberler:

"TKP'nin Sesi"

12.5.87 TKP
12.5.1987

--- Yurdun dört bir yanında pahalılığa karşı ~~halkın~~ protestolar yaygınlık kazanıyor. Artvin'in Arhavi ilçesinden sonra Rize'nin Fındıklı ilçesi halkı da pazar fiyatlarını boykot ederek, üç saat ^{Bunun üzerine} boyunca pazardan alış veriş yapmadılar./ Sebze ve meyva fiyatlarında büyük oranda indirim yapıldı. Bilindiği gibi daha önce de Artvin'in Arhavi ilçesi halkı da yüzde 100'e varan fiyat artışlarını protesto için alış veriş yapmamışlar, bunun üzerine fiyatlar eski düzeyine indirilmişti. Arhavi halkı "Ramazan soygununa son", "pahalılığa son" pankartları ile bir de protesto gösterisi gerçekleştirmişlerdi. Tüm ülke çapında sebze ve meyva fiyatlarında meydana gelen artışlar ise vatandaşı isyan ettirecek boyutlara ulaşmış bulunuyor. Tarım ürünleri ülkesi Türkiye'de 1 kilo domates

1000 liradan, bir kilo taze fasulye ise 2 bin 600 liredan satılıyor.

Yarttaşlar ^{"Ramazan"} ~~mevsim~~ nedeniyle fiyatlarda ~~mevsim~~ ^{mevsim} geldiği iki kat artış meydana geldiğini, bunun sorumlusunun da piyasayı denetimsiz bırakan belediye ^{ler} olduğunu belirtiyor ve önlem alınmasını istiyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE

② --- ~~Oruç tutmadığı gerekçesiyle~~ Van 100.yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi birinci sınıf öğrencisi Mehmet Şirin Tekin'in oruç tutmadığı gerekçesiyle hunharca katledilmesine tepkiler sürüyor. Şirin Tekin'in anısına saygı için yüzlerce öğrenci İstanbul Beyazıt Meydanında biraraya gelerek cinayeti protesto etti. ~~Şirin Tekin'in~~ Beyazıt Meydanında toplanan yüzlerce öğrenci hep bir ağızdan ~~şarkılar söyleyerek~~ "Güneşi içenlerin türküsü" marşını söylediler ve daha sonra Turan Emeksiz anıtına önünde Şirin Tekin için saygı duruşunda bulundular, Saygı duruşu sonunda ellerindeki karanfilleri anıta bırakan öğrenciler sessizce dağıldılar.

~~Meydanın~~ Öğrencilerin bu eylemi sırasında meydanın bir başka köşesinde ise onlarca başörtülü kız öğrenci, Ankara İlahiyat Fakültesinde ~~şarkılar söyleyerek~~ "başörtüsü yasasına karşı" yazgının kaldırılması için sürdürülen

açlık grevini desteklemek için oturma ~~myi~~ direniş i yapıyorlardı.

30'u aşkın başörtülü ~~dindar~~ kız öğrencinin ^{oturma} (eylemi ^{15 gün} ~~yağmura~~ ^{bu hafta, aşkında süüyor.} rağmen uzun bir süre devam etti. Öğrenciler başörtüsü yasaklamalarına ~~na~~nın sona erdirilmesini, ve Ankara İlahiyat Fakültesindeki arkadaşlarının haklarının iadesini ^{istiyorlar.} ~~istediler.~~ ^{istiyorlar}

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

2 --- Ülkenin temel sorunları ~~birçok~~ dururken, İnsan haklarıyla ve çağdaş hukukla bağdaşmayan siyasi yasaklar, referanduma gerek kalmadan kaldırılabilirken, haftalarca Anayasa değişikliği üzerinde tartışmaların sürmesi/^{ne Evren ne Özal tarafından} ve Anavatan Partisince ^{ne her} içinden çıkılmaz hale getirilmesi ~~tepkilere~~ tepkiler sürüyor.

SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar'ın, Anayasa değişikliği konusunun SHP için kapandığını söylemesinden, "Başbakan artık oyununu kendi kendisine oynasın" demesinden sonra ^{DYP Genel Başkanı} Cindoruk da Başbakan Özal'ı sert bir dille eleştirdi.

DYP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Anayasa değişikliği tartışmalarıyla vatandaşın temel sorunlarının arka plana itildiğini söyledi. Cindoruk, "Biz vatandaştan özür diliyoruz. Aslında amacımız

6

bu değildi. Ülkenin gündemine önemli bir konuyu getirmek istedik. Hükümet muhalefetin bu iyi niyetini boşa çıkardı." dedi. Cindoruk ~~konuşmasında~~ konuşmasında daha sonra ekonomik alanda olduğu gibi anayasa ~~alanında~~ ve siyaset alanında da hükümetin çarpık bir anlayış içinde olduğunu söyledi. *belirtti*

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü de daha önce yaptığı açıklamalarda, Anayasa değişikliğinin bugün için somut ihtiyaç olmadığı, üçte bir oyu olan bir iktidara Anayasa'yı değiştirme yetkisinin ve-
rilemeyeceğini belirtmişti. İnönü, siyasi yasakların kaldırılmasının ise bugünün somut ihtiyacı olduğunu, vurgulamış, bunun bir an önce Meclis'te oylanmasını istemişti.

P --- Türkiye, ulusal gelirinden silahlanmaya ayırdığı payla, NATO üyesi 14 ülke arasında dördüncü yeri alıyor.

İngiltere Savunma Bakanlığı'nın hazırladığı rapora göre, ~~Türkiye~~ 1986 yılında /Birleşik Amerika Ulusal Gelirinin yüzde 7,2'sini ~~xxxxxx~~ silahlanmaya ayırırken, İngiltere yüzde 5,1'ini, Türkiye de yüzde 4,7'sini ayırıyor. Aynı raporda yeralan verilere göre, Türkiye'ye göre çok daha gelişmiş olan Batı Avrupa ülkelerinden/^{olan}Fransa, Belçika, Hollanda, Danimarka gibi ülkeler silahlanmaya, ulusal gelirlerinden daha az pay ayırıyorlar.

8

--- Ziraat Mühendisleri Odası'nca yapılan açıklamada, Özal hükümetince hazırlanan "tarım paketi" eleştirilerek, uzun süreden beri ihmal edilen tarım kesimine, seçim öncesi "bahşiş" dağıtıldığı bildirildi.

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Şerafettin Tay, yönetimin uzun süreden beri tarım kesimini dışladığını, ama işin böyle yürümeyeceğini görünce de, şimdi ayıbını örtmeye çalıştığını belirtti ve şöyle dedi: "Tarım kesimine getirilen ve yeni teşvikler diye lanse edilen sübvansiyonların hepsi, daha önce yürürlükte olan, ancak bu hükümet döneminde kaldırılan önlemlerdir. Hükümet, politikası gereği sübvansiyonları kaldırmış, seçimler yaklaşıncaya da yeniden yürürlüğe koyma ihtiyacı duyulmuştur."

Bu arada Özal Hükümeti'nce ^{günümüzde} ~~hazırlanan~~ ^{ilan edilen} "tarım paketi"nin, Türki-

ye Sanayici ve İşadamları Derneği'nin geçen yıl içinde yayınlanan bir raporu doğrultusunda hazırlandığı saptandı. Hazırlanan Tarım Paketi-ne göre 2500 ton süt işleme kapasitesine sahip olan tesislere verilen sütlere prim ödenecek. Böylece üreticilerin ürettiği sütün 10 büyük özel sektör tesislerine akacağı, bu primlerin de bütçeden sağlanacağı bildiriliyor. Bu uygulama sonucunda sokak sütçülüğünün azalacağı, fiyatların da artacağı belirtiliyor.

"Tarım Paketi"nde yer aldığı şekliyle, desteklerden de çiftçinin yalnızca yüzde 10'u yararlanabilecek.

2

-----Yunanistan Komünist Partisinin 12.Kongresi Atinada çalışmaları na başladı.Yunanistan komünistlerinin forumuna dünyanın dörtbir yandan komünist ve işçi partileriyle ulusal kurtuluş hareketlerinde heyetler katılıyor.YKP'nin 12.Kongresinde TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu da hazır bulunuyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

-----İspanyanın güney-doğusundaki Gudmar del Segura yöresindeki
Amerikan radar istasyonunun sökölmesi istemiyle binlerce kişi yürüdü.
Albasete bölgesinde de birbiri ardısıra üç yığinsal gösteri yapıla-
rak,İspanyadaki Amerikan üslerinin kaldırılması,Amerikan askeri var-
lığına son verilmesi istendi.

D

-----Varşova Antlaşması üyesi yedi ülke ile NATO üyesi 16 devletin temsilcileri, Atlantikten Urallara kadar Avrupadaki geleneksel silahlarda ve asker sayısında indirimle ilgili resmi görüşmelerin biçim, yöntem ve yetkilerini ele almak için pazartesi günü Viyanada yeniden biraraya geldiler. Varşova Antlaşması ile NATO arasındaki bu temaslar sosyalist ülkelerin önerisi üzerine kurulmuştu. Bu yılın Şubat ayı ortalarında 23 ülkenin temsilcileri ilk kez biraraya gelmiş ve pazartesi günkü görüşmeyle, toplam 8 görüşme yapmış bulunuyor. Önümüzdeki pazartesi günü 9. görüşme yapılacaktır. Viyanadaki son görüşme Polonya büyükelçiliğinde yapıldı ve görüşmede Polonya Dışişleri Bakanı Olşehovski de hazır bulundu. Olşehovski Avrupadaki nükleer ve geleneksel silahlarda indirimin önemine işaret ederek, Varşova Antlaşması ile NATO arasında resmi görüşmelere başlanabilmesi için çalışmaların hızlandırılması gerektiğini söyledi.

2

-----Birleşik Amerika Savunma Bakanı Vaynberger, 'Yıldızlar savaşı' projesinin gerçekleştirilmesi için, hazırlık çalışmalarının daha da hızlandırılmasını ve özel denemeler yapılmasını istedi. Ni-York Tayms gazetesinin bildirdiğine göre, Vaynberger Cumhurbaşkanı Regina özel bir rapor sunarak, Stratejik Savunma Girişimi adındaki 'Yıldızlar savaşı' projesinin uzaya yerleştirilecek unsurlarıyla ilgili olarak uzayda dört özel deneme yapılmasını, böylece belirlenen takvimin kısaltılmasını istedi. Amerikan Savunma Bakanı bu denemeler sayesinde 1995 ya da 1996'da uzaya bu projenin en önemli parçalarının yerleştirilmesine başlanması için gerekli koşulların yaratılabileceğini kaydetti. Vaynberger söz konusu denemelerin, Sovyetler Birliğiyle imzalanan antibalistik roket antlaşması denen, roketsavar sistemleri sınırlandırma anlaşmasının bugünkü yorumlanma biçimiyle geliştiğini kabul etti.

A

-----BM Genel Sekreteri Peres de Kuelyar, Yakındoğuda barışın sağlanması için BM'in gözetiminde uluslararası konferans hazırlıklarının durumu konusunda bir rapor hazırlayarak genel kurulun bilgisine sundu. Bilindiği gibi, Sovyetler Birliğinin önerisi üzerine geçen yılın Aralık ayında genel kurulda böyle bir konferans için hazırlık kararı alınmıştı. Peres de Kuelyar raporunda, son dört ay içinde bu konuda yaptığı görüşmelerin sonuçlarını anlatıyor. Rapora göre, geçen yıla oranla bu yıl BM güvenlik ~~kurulu~~ ^{konseyi} daimi ~~kansile~~ üyelerinin hiç biri konferansa ilkesel bakımdan karşı çıkmıyor. Ancak, konferansın biçimi, çalışma yöntemleri ve kapsamı konularında oldukça büyük görüş ayrılıkları bulunuyor. Konferansın hazırlıklarını yürütecek özel komisyon konusundaki görüş ayrılıkları da henüz giderilmiş değil. Kuelyar ^{ın} raporunda, buna

22

karşın, genel kaniya göre, Ortadoğu konferansına yatkınlık artmış ^{kişiler} ~~bulun~~
~~muyork~~ ve birçok ülke ⁿⁱⁿ somut öneriler hazırlamaya başlamış ^(olduğu belki kılız) bulunuyor.
Kuelyar ayrıca, konferansın toplanabilmesi için çabalarını bundan böy-
le de aralıksız sürdüreceğini kaydediyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA

-----Federal Almanya koalisyon ortaklarından Hür-Demokrat Parti genel sekreteri Hausman,Avrupadaki orta menzilli Sovyet ve Amerikan atom füzelerinin kaldırılıp imha edilmesi için doğan yeni fırsattan hemen yararlanılması gerektiğini söyledi.Düsseldorfta çıkan "Ekspres" dergisine verdiği demeçte Hausman,Partisinin,nükleer silahların azaltılması konusunda ortaya çıkan fırsatların,yeni yeni koşullar ileri sürülerek yitirilmesine Partisinin karşı olduğunu bildirdi.F.Almanya Hür-Demokrat Parti genel sekreteri,partisinin Nisan ayı sonunda aldığı kararı hatırlattı.Hür-Demokrat Parti Yönetim Kurulu 27 Nisan günü ,Avrupadaki orta menzilli füzelerin kaldırılmasına ilişkin Sovyet önerisini ele almış ve parti yöneticilerinden dışişleri bakanı Genşerin bu konudaki tutumuna tam destek vermişti.Bilindiği gibi Genşer,yalnız bin ile 5 bin kilometreye kadarki değil,500 ile bin kilometre menzilli

füzelerin de kaldırılması öngören Sovyet önerilerinin,yani"çifte sıfır'denen formülün ciddiyetle ele alınmasını,yeni koşullarla bunun geri tepilmesi yerine,olumlu yaklaşımlar gösterilmesini savunuyor.

Federal Almanyadaki koalisyon hükümeti içinde,bu konulardaki görüş ayrılıkları sürüyor.Başbakan Kohlün Hristiyan Demokrat Parti-siyle Baviyera eyalet başbakanı Ştrausun Sosyal-Hristiyan Partisi ilkedede üst sınıf orta menzilli füzelerin kaldırılması/^{ndan yana gö-}~~konusunda~~ rünürken,bunu bir dizi koşula bağlıyorlar.Hür-Demokratlar ile bu iki koalisyon partisi arasındaki görüş farkları nedeniyle yapılan oturum-dan sonra bir açıklama yapan hükümet sözcüsü Ost,Amerikayla Sovyet-ler arasında anlaşma olasılığının artmasından memnuniyet duyduklarını söylemekle birlikte,500 ile bin kilometre menzile kadarki orta men-zilli füzeler konusundaki hükümetin ortak tutumunun,Sovyet anlaşma

tasarısının ayrıntılarıyla açıklanmasından sonra belirleneceğini ve bu ortak tutumun NATO karargahına iletileceğini bildirmişti. Daha sonra yapılan hükümet oturumundan da ortak bir tutum çıkmamış, sorun bu kez Sovyet tasarısının tüm ayrıntılarının bilinmemesine ve müttefiklerle tam ortak bir görüşe varılamamasına bağlanmıştı.

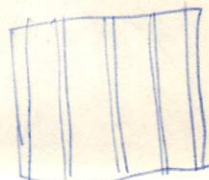
P-----Başta başbakan Kohl olmak üzere hükümetteki tutucu partilerin tutumu Federal Almanyada sert tepkilere yolaçıyor. En büyük muhalefet partisi Sosyal Demokrat Parti yönetim kurulu, konuyla ilgili açıklamalarında Kohlün tutumunu eleştirerek, Sovyet önerilerinin yarattığı fırsatın, yeni yeni koşullarla kaçırılma tehlikesini önlemek gerektiğini kaydetti. Sosyal-Demokrat Parti, hükümet üzerinde barışçı baskı yapılarak, atom silahlarının kaldırılmasının sağlanması için tüm ülke halkına seslendi ve bu yönde değişik eylemlere girişti. Yeşiller partisi de Sovyet önerilerinin engellenmek istenmesine karşı çıkıyor.

Özellikle,hükümetin önce'büyüklerin işine karışmama',ardından'nük-
leer şemsiyeyi yitirmeme,ya da'Sovyetlerin geleneksel silahlardaki
üstünlüğü' türünden koşul üstüne koşul ileri sürerek,Amerikanın
Canevre görüşmelerinde'müttefiklerimin tepkileri'adı altında ağır
bir tutum içine girmesine neden olmakla Bon hükümetini suçluyor.
Alman K¹münist Partisi ise Sovyet önerilerini tarihsel bir fırsat
olarak niteliyor ve Kohl hükümetinin olumlu ve yapıcı bir tutum al-
masını istiyor.Yapılan kamuoyu yoklamalarına göre,Federal Almanyada
halkın yüzde 92'si orta menzilli füzelerde'sıfır çözüm'den yana
çıkıyor.

TKD

DD, yayınınımızın bu bölümünde, Barış ve Sosyalizm Serunları " dergisinin son sayısında yer alan, SBKP MK üyesi Profesör Vadim Tagladin'in "Genel olarak savaş, komünist partisinin emellerine ters düşmektedir" başlıklı makalesinin geniş bir özetini ~~xxxxxxx~~ sunuyoruz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKV

12.5.82

GENEL OLARAK SAVAŞ, KOMÜNİST PARTİSİNİN EMELLERİNE TERS
DÜŞMEKTEDİR

Prof. Vadim Zagladin
SBKP MK üyesi

(1)

Başlığa çıkarılan ^{bu} sözler V.İ.Lenin'e aittir . Bu sözler işçi hareketinin devrimci öncüsünün barış ve savaş konularındaki konumunun özünü son derece kısa şekilde, bir özdeyiş biçiminde dile getirmektedir. Lenin, yüzyılımızın en büyük politikacılarından biridir. Yaşamının önemli bir kesimini Lenin, militarizme ve savaşa karşı ideolojik ve pratik savaşım davasına adanmış, devrimci olarak tüm azmini, bilim adamı olarak üstün zekasını ve devlet adamı olarak kararlı tutumunu bu savaşımında ortaya koymuştur. Lenin'in halklar arasında barışın sağlanmasına yönelik savaş karşıtı görüş ve eylemleri bugün de tüm izleyicileri için ve elbette Sovyetler Birliği Komünist Partisi için bir kılavuz niteliği taşımaktadır.

Birçok burjuva araştırmacı ~~(ve daha fazla araştırmacılar)~~ sık sık şu iddiada bulunuyorlar: Lenin'in savaş ve barış sorununa ilişkin görüşleri yalnız yüzyılımızın başındaki koşulları yansıtmaktadır ve bunların bugün uygulanabileceği şüphelidir. Lenin'in yapıtlarında, kuşkusuz, yaşadığı dönemin damgasını taşıyan hükümler vardır. Buna her halde şaşmamak gerekir. Şaşılması gereken şudur: Lenin, çıkardığı en önemli ve temel sonuçlarda son derece haklıdır; bu sonuçlar, aslında yeni bir çağ olan günümüzde de çok büyük önem taşımaktadır.

Gerçekten de Lenin neler yazmış, neler söylemiştir ?

Lenin, savaşın emekçi insanlar için, tüm insanlık için korkunç bir felaket ve büyük bir tehlike olduğunu belirtmiştir. Onun inancına göre, haksız savaşlara istila savaşlarına karşı savaşım, işçi sınıfının, komünistlerin, tüm devrimcilerin en önemli görevlerinden biridir.

(1) Bak: V.İ.Lenin. Tüm Yapıtlar, c. 36, s. 470. (Rusça, "Simonovsk bölgesinde 28 Haziran 1918'de yapılan mitingteki konuşma"dan)

Lenin, silahların geliştirilmesinin, insan toplumunun bizzat varlığının ~~temellerini~~ temellerini zayıflatarak bileceği konusunda uyarıda bulunmuştur.⁽²⁾ Bu, günümüz açısından doğru değil midir ? Dahası, nükleer roketler yüzyılında Lenin'in bu çağrısı daha büyük ağırlık, daha büyük önem kazanmaktadır.

Lenin, emperyalizmin doğası gereği militarizmin, silahlanma yarışının motoru ve savaşların kaynağı olduğunu yazmıştır. Bu, günümüz açısından doğru değil midir ? Elindeki nükleer-uzay copunu sallayarak insanlık için, doğrudan onun varlığı için yeni, şimdiye kadar görülmemiş tehlikeler yaratan emperyalizm ve en başta Amerikan emperyalizmi değil midir ?

Lenin, savaşı ortadan kaldırmanın, insanları savaş cephelerinde kırılmaktan kurtarmanın yalnız sosyalizmle, onun tam zaferiyle olanaklı olacağını söylemiştir. Elbette sosyalizm henüz tüm dünya çapında zafere ulaşmış değildir. Ve sosyalizmin tam zafere ne zaman ulaşacağını hiç kimse kesin olarak söyleyecek durumda değildir. Ama insanlığın üçte birini kapsayan sosyalizm dünyası daha şimdiden savaş tehlikesinin önünde güçlü bir engel oluşturmaktadır. Sosyalizm dünyası yeni uluslararası politikanın, ilkesel bakımdan yeni görüş ve tasarıların gerçek motoru durumundadır. Bunların gerçekleştirilmesi, insanlığın tarihinde nitel olarak yeni, gerçekten barışçı bir sayfa açabilir.

Ekim Devrimi sonrasındaki yıllarda Lenin, karşı karşıya bulunan dünya sosyal güçleri arasındaki ilişkilerin barışçı komşuluk, barış içinde yanyana yaşama ilkeleri üzerinde kurulabileceğini ve kurulması gerektiğini yazmıştır. Ve emperyalizmin barışçı komşuluğu baltalamak, sosyalizmi askersel yoldan sarstmak, hatta yoketmek için sürekli çaba harcayacağı uyarısında bulunmuştur. ~~Ama~~ Ama öte yandan şunu da ~~ix~~ belirtmiştir: Sosyalizmin istikrarı, onun kendini savunma

(2) Bak: Agy, s. 396. ("Açlıkla mücadele üzerine rapor"dan)

yeteneğinin artması , barışsever güçler gibi güçlü, güvenilir bağlaşıklara sahip olması her devletin dünya çapındaki ekonomik değişime katılmaya nesnel gereksinim duyması, burjuva kampında derin çelişkilerin olması ve sosyalizm ile ilişkilere farklı yaklaşımlar gösterilmesi, bütün bunlar barış içinde yanyana yaşamayı sağlamak için tamamen reel olanaklar yaratmaktadır. Ekim Devrimi'nden sonraki ~~70~~ 70 yılın tarihi, özellikle de son onyılların tarihi bu sonucun doğruluğunu kanıtlamıyor mu ?

Lenin'in savaş ve barış sorunundaki sonuçlarının güncelliğini, Marksizm-Leninizm teorisinin ~~kuramsal ve pratik~~ ^{güncel} güncelliğini özdeneyim temelinde karmaşık sorunlara çözüm bulma gücünün kanıtıdır.

1.

Lenin şunları yazıyor: "Emperyalist savaşlar sorunu...1914'ten beri yeryüzündeki bütün devletlerin tüm politikalarının köşetaşını oluşturmaktadır. Bu sorun, on milyonlarca insan açısından bir ölüm kalım sorunu olmuştur...Ekim Devrimi'miz bu sorunda da dünya tarihinde yeni bir çağ açmıştır."⁽³⁾

Gerçekten de, sosyalist devlet kurulur kurulmaz yalnız demokratik ve adil barış politikasını ilan etmekle kalmamış, aynı zamanda kararlı eylemleriyle emperyalizmin başlattığı halk kırımına son verilmesinde belirleyici rol oynamıştır. Lenin şunları belirtiyor: "...Emperyalist dünya savaşından devrimci çıkış; kapitalist canavarların dünya çapındaki iki grubunun kırımının içyüzünün açığa vurulması ve bunun başarısızlığa uğratılması; bunu biz sonuçlandırdık..."⁽⁴⁾ Söz konusu olan, işçi sınıfının militanizm ve saldırı güçleri üzerindeki ilk zaferi, sosyalist politikanın emperyalist savaş politikası üzerindeki ilk zaferidir.)

(3) Agy, c. 44, s. 148. ("Ekim Devrimi'nin 4. yıldönümü üzerine" başlıklı yazıdan)

(4) Agy, . 224. ("Şimdi ve sosyalizmin tam zaferinden sonra altının değeri üzerine" başlıklı yazıdan)

→ Sosyalist devrimin Sovyet ülkesindeki zaferi, dünyanın çehresini temelden değiştiren bir dizi çok köklü, gerçekten tarihsel nitelikte sosyal-ekonomik ve politik dönüşümün yolunu açmıştır. Bunların başlıcalarını anımsayalım.

Birincisi. Devletlerarası ilişkiler alanında güçlerin yeralımı ve orantısında köklü değişiklikler olmuştur. Aslında, özellikle son onyıllarda, dünya topluluğunun yapısı ilkesel bakımdan yeni bir nitelik kazanmıştır. Bu yapıda, herşeyden önce, nükleer savaşın önlenmesinden yana çıkan, halklar arasında kalıcı barışı savunan güçlü sosyalist sistem yer almaktadır. Bunun kapsamına sömürgeciliğin ezgisinden kurtulmuş ve gerçek bağımsızlıkları, devletlerarası ilişkilerin demokratikleştirilmesi için kararlı çaba harcamakta olan onlarca devlet de girmektedir. Tarafsızlık ve bağlantısızlık konularında yer alan kapitalist devletler ve daha bir dizi ülke de saldırı ve serüven politikasını reddetmektedir.

İkincisi. Uluslararası yaşamın bugünkü politik görünümü bir başka açıdan da yüzyılın başındakinden kesinlikle farklıdır. Bugün dünya politikasını yalnız devletler belirlememektedir. Bu politikanın oluşmasına, hem de giderek daha aktif bir biçimde, değişik politik ve toplumsal güçler katılmaktadır. Bu güçler, komünist, devrimci-demokratik, sosyalist ve sosyal-demokrat hareketlerdir; değişik doğrultulardan sendikalardır. Bu güçler, ideolojik, politik ya da dinsel görüş farklarına karşın savaşın önlenmesinden, dünya ilişkilerinin normal, uygarca gelişmesinden ve halkların çok yönlü barışçı işbirliğinden yana çıkan çok değişik toplumsal güçler ve örgütlerdir.

Demek ki, dünya ilişkilerinde yeni koşullar oluşmuştur. Lenin'in bilmediği ve bilmesi olanaksız koşullar söz konusudur. Bu doğaldır. Ama şaşırtıcı olan şu ki, Lenin dünyanın gelişmesinde benzeri bir perspektif tahmin etmiştir. Anımsayalım. Lenin, sosyalizmin barış politikasının belirleyici gücü olmasının olanaklı ve

zorunlu olduğundan söz etmiştir. Lenin, o zamanki sömürgelerin saldırı-
ganlık, hegemonyacılık politikasına, militarizme karşı savaşında
önemli bir etmen olacağını öngörmüştür. Lenin, geniş toplumsal çev-
relerin antiemperyalist aktifliğinin yükselmesinin kaçınılmaz oldu-
ğunu yazmıştır. Ve bütün bunlar onun arzusunun bir ifadesi değildi.
Bunlar, toplumsal gelişmenin temel eğilimlerinin bilimsel analizine
dayanan sonuçlardı. Herşeyden önce, Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin
ya yolaştığı, ya da hızlandırdığı, derinleştirdiği eğilimlerin
bilimsel analizinin sonuçlarıydı.

Anlaşılacağı gibi, dünyada meydana gelen değişiklikler, savaş
ve barış sorununda durumu değiştirmesin olamazdı. Lenin zamanında,
savaşların, emperyalist savaşların kaçınılmaz olduğundan hareket
etmiştir. O, defalarca doğrudan buna işaret etmiştir. Ama Ekim
Devrimi sonrasının yeni çağı sorunun böyle ele alınışına düzeltmeler
getirmiştir. Bugün biz açıkça şunu görmekteyiz: Dünyamızda bugünkü
güçlerin yer alımı nükleer dünya savaşını önleyebilir. Bu savaş artık
kaçınılmaz değildir.

Bu sonuca Marksist-Leninist düşünce, komünist hareketi daha
50'li-60'lı yıllarda varmıştır. Ama, barışı koruma, savaş önleme
görevini çözenin yaşamsal gerekliliği, zorunluluğu daha önce hiçbir
zaman bugünkü kadar açık olmamıştır. Bu, son onyılların başka bir
yeni olayıyla bağlıdır. Söz konusu olan, bilimsel-teknik devrimdir.

Bilimsel-teknik devrim, giderek hız kazanırcasına, yalnız
askeri işlere yayılmakla kalmayıp, aynı zamanda ve ne yazık ki,
en başta kırım araçları yaratma alanını sarmıştır. Lenin, silahların
gelişmesiyle, "zaman gelecek, savaş öylesine yıkıcı olacaktır ki,
savaşmak olanaksızlaşacaktır"⁽⁵⁾ demiştir. İşte bu zaman artık
gelmiştir. M.S.Gorbaçov'un dediği gibi, "Nükleer silahların yığıl-
masıyla ve bunların etkinleştirilmesiyle insan soyu ölümsüzlüğünü
yitirmiştir. Bunu yeniden kazanmak, yalnız nükleer silahı yoketmekle
olanaklıdır."⁽⁶⁾

(5) N.K. Krupskaya. Lenin üstüne. Moskova. 1960, s. 40-41.

(6) "Pravda", 17 Şubat 1987.

Söz konusu olan, günümüzün mutlak buyruğudur, insanlığın yaşamda ~~m~~ kalmasının temel koşuludur.

Birçok araştırmacı nükleer savaşı önleme olanağını ve gerekliliğini ele alırken, Clausewitz'in vardığı şu sonuç hakkında Lenin'in sözlerine başvurmaktadır: Savaş politikanın başka araçlarla devamıdır. Bilindiği gibi, Lenin bu görüşü paylaşıyor, doğru sayıyordu. Onun bu görüşü bugün geçerliliğini koruyor mu ? Kanımızca, bu soruya yanıt, tamamen diyalektik bir yanıt olmalıdır.

En başta, Amerikan emperyalizminin gerçekleştirmekte olduğu nükleer savaş hazırlıklarını ele alalım. Bu hazırlıklar onun halk düşmanı, saldırgan politikasının, hegemonyacılık, neoglobalizm ve sosyalizme karşı "haçlı seferi" politikasının doğrudan devamı değil de nedir ? Bu politikanın yalnız devamı değil, aynı zamanda ayrılmaz parçasıdır! Ve eğer emperyalist güçler, sağduyuya ~~karş~~ karşın, böyle bir savaşı başlatacak olurlarsa, kuşkusuz bu, onların insanlık düşmanı çılgınlık politikalarının bizzat devamı olacaktır.

Bu , elbette, savaş ile politika arasındaki bağıntı açısından hiç bir şeyin değişmediği anlamına gelmemektedir. Çok şey değişmiştir, üstelik köklü bir biçimde değişmiştir. Asıl önemli olan şu ki, nükleer savaş vasıtasıyla bugün hiçbir politik amaca ulaşılamaz. Bu anlamda deyebiliriz ve demeliyiz ki, nükleer savaş politikanın devamı olmayacaktır. Ve bu durum yeni bir ağırlıkla doğrulamaktadır ki, nükleer savaşı önlemek, buna izin vermemek ve toplumun yaşamından dışlamak, yaşamsal önemde ve son derece zorunlu bir görevdir.

2.

Sosyalizmin dış politikasının temel fikirleri, bilindiği gibi, Lenin tarafından formüle edilmiştir. Lenin'in Barış Buyrutusu bu bakımdan çok büyük ilkesel önem taşımaktadır ve bu önemi küçümsemek adeta elde değildir. İnsanlığın tarihinde ilk kez

Yeni politik düşünce tarzı, aslında, ilk kez Lenin'in formüle ettiği barış ve savaş konusundaki temel görüşlerin, sosyalizmin dış politikasına ilişkin temel ilkelerin, atom çağı koşullarında ve insanlığın yaşama kalması sorununun ortaya çıktığı ortamda yaratıcı bir biçimde geliştirilmesinden başka bir şey değildir. Yeni politik düşünce tarzının temelinde Marksizm-Leninizm'in devrimi diyalektik metodolojisi yatmaktadır.

Ama şimdi yeni bir politik düşünce tarzı gereklidir.

Yeni politik düşünce tarzının hareket noktası, savaş ile barış arasındaki, insanlığın yaşama kalması ile yokolması arasındaki çelişkinin atom çağında tüm çelişkiler üzerinde ağırlık kazanmaya başladığının kabul edilmesidir. Ama, kuşkusuz, bu çelişki, günümüz çağının temel sosyal-politik çelişkisi olan sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çelişkiyi ortadan kaldırmamaktadır. Önceleri olduğu gibi, bugün de toplumsal ilerlemenin ana yolunu bu çelişki belirlemektedir (bu nedenle de buna temel çelişki denmektedir). Ama, oluşmuş bulunan koşullarda, savaş ile barış arasındaki çelişkiyi çözmeden, insanlık bu yoldan başarıyla ilerleyemeyecektir, üstelik yokolma tehlikesi altına girmektedir. Barış politikasının zaferini zamanında sağlamak, insanlığın her eylem alanında ilerleyebilmesinin önkoşulu olmuştur.

Üretimin, mal mübadelesinin, tüm toplumsal yaşamın enternasyonalleşmesi sonucu ortaya çıkan insanlığın karşılıklı bağımlılığı, karşılıklı bağıntılılığı, günümüzde yeni boyutlar kazanmıştır. Nükleer savaşta toptan yokolma tehlikesi, ekonomik geri kalmışlığın giderilmesi ya da ekolojisi sorunu gibi global nitelikteki ivedi sorunların birikmesiyle ortaya çıkan ve herkesi kapsamına alan tehlike, bütün bunlar bir bütün olarak SBKP ve öteki kardeş partileri şu sonuca ulaştırmıştır: İnsan soyunun ~~bir~~ birliğinin nesnel olarak zorunluluğunun, insan, toplum ve doğa arasındaki global karşılıklı bağıntının tam bilincine varmak gereklidir. Ve kuşkusuz, tarihte ilk kez oluşan, denebilir ki, aşırı duruma

uygun gerçekçi ve sorumlu bir politika çizmek gereklidir.

Söz konusu olan, Lenin'in devletlerin ve halkların barış içinde yanyana yaşamalarına ilişkin görüşünün ardıcıl bir biçimde ve tam olarak gerçekleştirilmesine yönelik bir politikadır. Genel ve özel çıkarların dengesi ilkesine dayanarak kurulacak olan, hem bugünün gereksinimlerine hem de geleceğin meydan okumasına yanıt verecek olan bir politikadır. Hepimizin ve ayrı ayrı her kişinin geleceğini güvence altına alacak bir politikadır. Bu politika, K.Marks'ın, "özel kişilerin karşılıklı ilişkilerinde kendilerine kılavuz edilmeleri gereken basit moral ve adalet yasalarının, halklar arasındaki ilişkilerde de yüksek yasalar durumuna getirilmesi için çalışmaya"⁽¹¹⁾ çağırırken dile getirdiği ilkeler üzerine oturmalıdır. M.S.Gorbaçov, "Atomsuz Dünya İçin, İnsanlığın Yaşamda Kalması İçin" konulu Moskova forumunda, "politikanın insanlığın genel moral kurallarından koparılmasına son vermek"⁽¹²⁾ gerektiğini belirtmiştir.

Yeni politik düşünce tarzının ağırlık noktasını, politik pratik ile insanlığın genel moral-ahlak kuralları arasındaki ayrılığın ortadan kaldırılması görüşü oluşturmaktadır.

Sosyalist ülkelerdeki öteki kardeş partilerle birlikte SBKP, yeni politik düşünce tarzı fikirlerini pratik politikada, somut eylemlerde uygulamaktadır. Bunların bütün önerileri birçok ilkesel hükümleri dikkate almaktadır: Güvenlik, politik yöntemlerle çözülmesi gereken politik bir sorundur; silahsızlanma yarışı ve karşılıklı nükleer caydırıcılık yerini silah indirimine ve en başta nükleer silahların ortadan kaldırılmasına bırakmalıdır; çatışmalı sorunlar politik yoldan, görüşmeler masasında çözülmelidir; barış ve güvenliğin sağlanması, tüm halkları ilgilendiren bir sorundur ve bu sorun

(11) K.Marks ve F.Engels, Yapıtlar, c. 16. s. 11 (Rusça, "Uluslararası arası İşçiler Birliği'nin Kuruluş Manifestosu"ndan)

(12) "Pravda", 17 Şubat 1987.

tüm ülkelerin ortak çabalarıyla çözülmelidir; günümüzde güvenlik politikası bütün halkların haklarını ve meşru çıkarlarını tamamen ve istisnasız dikkate almalıdır; silahsızlanma gelişme için koşul yaratmalıdır; gerçek güvenlik, kuşkusuz, global sorunların çözümü yararına işbirliği de dahil, halklar arasında derin işbirliğini gerektirmektedir.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin yaklaşmakta olan 70. yıldönümü dolayısıyla SBKP MK'nin Sovyet Halkına Çağrısı'nda şöyle denmektedir: "Partimizin ve devletimizin dünya politikasında izlediği rota, ardıcıl ve barışsever bir rotadır. Uluslararası sorunlara biz gerçekçi ve esnek yaklaşmakta, yeni politik düşünce tarzından hareket etmekteyiz. Biz devletlerin 2000 yılının eşiğinde nükleer silahlardan vazgeçmeleri için, uzaya silah yerleştirilmesine izin verilmemesi ve yeryüzündekilerin azaltılması, eninde sonunda da ortadan kaldırılması için şaşmadan çaba harcayacağız." (13)

Sosyalist ülkelerin bugünkü dış politika programı, aslında diplomasi tarihinde ilk kez olarak, barışı güvence altına almak ve gelişmiş, hak eşitliğine ve karşılıklı yarara dayalı uluslararası işbirliği sisteminin oluşturulması için çözümü zorunlu olan bütün temel sorunlara ilişkin önerileri içermektedir. Söz konusu olan,
~~askersel, politik, ekonomik ve insancıl nitelikli sorunlar~~
 askersel, politik, ekonomik ve insancıl nitelikli sorunlardır. Başka bir deyişle, bu program, gerçekten tam kapsamlı bir programdır. Bu programın gerçekleşmesi, yalnız nükleer savaş tehlikesinin önlenmesini sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda bu tehlikenin yeniden belirmeyeceği koşulları yaratacaktır ki, bu son derece önemlidir.

3.

Sosyalizmin rakipleri de, dostları da sık sık şunu soruyorlar: Bu program gerçekçi midir ? Bazen de doğrudan şöyle diyorlar: Sizin
 (13) "Pravda", 14 Mart 1987.

atomsuz dünya kurma isteğiniz tam bir ^{yadır} ütöpidir; insanlık silahlardan, bu arada yığınsal kırım silahlarından hiçbir zaman kurtulamayacaktır.

Bizim programımız hiç te ^{ya} ütöpi değildir. Bilinen gerçek şudur: İnsanlık önüne yalnız yapabileceği görevleri koymaktadır. Bugün insanlık atomsuz dünyayı kurma görevini ortaya koymaktan da öte, bu görevi çözebilecek duruma gelmiştir. Kuşkusuz, bu görevin çözümü son derece zordur. Niçin ? Bu zorlukların kökenleri nedir, nerede yatmaktadır ?

Herşeyden önce savaşlara yönelik çabalar emperyalizmin doğasından kaynaklanmaktadır ve bu da en önemli unsurdur. Militarizm öyle rastgele bir olay değildir. Militarizmin yalnız emperyalizme özgü olan, kuvvete başvurarak egemenlik kurma hevesinin bir devamı olmakla kalmamaktadır. ~~Tekelci sermaye~~ olarak emperyalizmin özünü analiz eden Lenin, bilindiği gibi, řu dört ~~k~~ tür tekelden söz etmektedir: Üretimin tekelleşmesiyle oluşan tekeller; ~~hak~~ hammadde kaynaklarına el konularak oluşan tekeller; bankalardan kaynaklanan tekeller; sömürgecilik politikasından kaynaklanan tekeller. ABD'nin ve öteki kapitalist ülkelerin yaşamına derin kökler salmış olan bugünkü militarizm, aslında yeni, kendine özgü bir emperyalist tekel biçimi durumuna gelmiştir.

Militarizm, karmaşık bir olgudur. Militarizm, emperyalizmin yalnız temelinin bir ögesi değil, aynı zamanda üstyapısının, onun politikasının da çok önemli bir unsurudur. Üstyapısal olgulara karşı savaşım ise tamamen reel bir savaşımdır. Ekim Devrimi sonrasındaki tüm dönemde işçi hareketiyle demokratik hareketin pratiği de bunu göstermektedir. Önemli olan, savaşımın başarısı için (hem temel hem de üstyapı açısından) çok büyük bir güç birikimi, ~~x~~ militarizme, savaşa ~~x~~ karşı koyabilecek olan herkesin biraraya gelip güçlenmesini sağlamaktır.

Burada söz konusu olan, herşeyden önce komünistlerin, sözün geniş anlamıyla işçi hareketinin, Lenin'in deyişiyle, özel savaş karşıtı eylemlerinin daha da gelişip güç kazanmasıdır. Bugün işçi hareketinin değişik çevrelerinde şu sorunun aktif bir biçimde tartışılmakta olması doğaldır: İnsanlığın genel büyük bir amacı uğrunda bir mücadele olarak savaşa karşı mücadele ile, proletaryanın sınıf mücadelesi, yani sosyal kurtuluş için mücadele arasındaki orantı nedir ?

Bunun ilkesel yanıtını daha Marks-Engels ve Lenin vermişlerdir. Ve onların yapıtlarını okurken, tarihsel sürecin, bu sürecin perspektifinin özüne nasıl derinlemesine dalabildiklerine şaşmamak elde değildir. Şunu anımsayalım ki, Marks ve Engels daha "Komünist Partisi Manifestosu"nda işçilerin kendilerini kurtarmakta, tüm insanlığı da kurtaracakları noktasından hareket etmektedirler. Engels daha sonra bu formülasyonu başka bir biçimde ifade ederek, buna daha net bir içerik kazandırmıştır. Engels, işçi sınıfının tüm toplumu kurtarmadan, kendini de kurtaramayacağını yazmıştır. (14) Başka bir deyişle, öğretimizin kurucuları için, insanlığın kurtuluşu, işçi sınıfının mücadelesinin en yüce perspektif amacıdır. Proletaryanın sınıf mücadelesi sonucu ulaşılabilecek olan, ama özü bakımından bu

(14) Bak: K.Marks ve F.Engels. Yapıtlar, c. 21, s. 367. ("Komünist Partisi Manifestosu"nun İngilizce baskısına önsözden)

mücadelenin sınırlarını aşan bir amaçtır. Bu bağlamda, Engels'in sözlerini anımsayalım: "İlkesi bakımından komünizm, burjuvazi ile proletarya arasındaki düşmanlığın üzerinde yer almakta; bu düşmanlığın bugün için tarihsel önemini kabul etmekte, ama gelecek için zorunluluğunu yadsımakta; bu düşmanlığı ortadan kaldırmayı kendisine bizzat hedef olarak benimsemektedir". Komünizm "yalnız işçilerin değil, bütün insanlığın davasıdır." (15)

İnsanlığın kurtuluşunun belirleyici yönlerinden biri, onun savaş felaketinden kurtuluşu olmuştur ve bu özellikle günümüzde daha da geçerli olmaktadır. Ve Marks ve Engels için olduğu gibi, Lenin için de savaşın giderilmesinin, proletaryanın tüm kurtarıcı sınıf mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olması, tamamen anlaşılır bir şeydir.

Öğretimizin kurucularına göre, savaş karşısında kesin zafere, ancak sosyalizmin zaferi sonucunda ulaşılabilecektir. Bu saptama bugün de tamamen geçerlidir. Ama günümüzde, nükleer savaş karşısında zaferin yalnız sosyalizmin dünya çapındaki zaferinin değil, aynı zamanda genel olarak insanlığın yaşamda kalabilmesinin mutlak koşulu olduğu bir durum oluşmuştur. Ama öte yandan sosyalizm, işçi hareketi öylesine bir güç birikimi elde etmiştir ki, nükleer tehdidin ortadan kaldırılması sorununu ortaya koyma ve bu amaca ulaşmak için etkin mücadele yürütme yeteneğine ~~rekam~~ reel olarak sahiptirler.

Bu söylenenler, bugünkü koşullarda sınıfsal, sosyal mücadelenin görevlerinin önemini yitirdiği ya da ikinci plana geçtiği ~~ak~~ anlamına geliyor mu ? Kesinlikle, hayır ! Kardeş partiler eylemlerinde şu ikili bütünsel saptamadan hareket etmektedirler: Emekçilerin sosyal kurtuluşu uğrunda en başta mücadele ~~rekam~~ veren işçi sınıfı bugün, insanların ~~ı~~ birincil hakkı olan yaşam hakkını savunma mücadelesinin de ön sıralarında yürümektedir. Bu saptamanın iki kısmı birbiriyle organik bir biçimde bağlıdır. Bunları birbirinden ayırmak pratik

(15) Agy. c.2, s. 516. ("İngiltere'de işçi sınıfının durumu" başlıklı yazıdan)

olarak olanaksız, teorik olarak ise yalıdır.

İşçi sınıfı dünya savaşını önlemeden, sosyal kurtuluşuna kavuşamaz. Ama o, silahlanma yarışından zarar gören sosyal hakları uğrunda kararlı bir mücadele yürütmeden; emperyalizmin saldırgan militarist rotasını savunanlar tarafından çığnenen politik hakları uğrunda kararlı bir mücadele vermeden, savaşı önleme kavgasını kazanamaz.

Şöyle ki, çağımızın bugünkü aşamasının özelliği, belki de işçi sınıfının tüm insanlığı ilgilendiren, genel demokratik ve sosyal görevlerinin ilk kez bu kadar birbirine yakınlaşmış, birçok bakımdan be, en başta da savaşı önleme konusunda bir bütün olarak birleşmiş olmasıdır. Bu, gerçekten de emsalsiz bir durumdur. Bu durumun politik anlamı, onun gerçekçi, sağduyudan ve insanlığın yaşamda kalmasından yana güçlerin dünya çapında gerçek bir koalisyonunu oluşturmak için eşsiz bir olanak yaratmasındadır. Bu tür bir bloku oluşturmak, hem genel insanlık, hem genel demokratik hem de sınıfsal açıdan birincil önemdeki nükleer savaşı önleme görevinin yerine getirilmesinin önkoşuludur.

Zamanımızın ayırdedici niteliği, insanlığın belki de tarihinde ilk kez, canlı varlık soyu olarak yazgısının ve yaşamının gerçekten ortak olduğunu kavramaya başlamış olmasıdır. Bu da insanlık için kendisini korumaya yönelik büyük bir güç kaynağı olmaktadır. Kendini korumanın olanaklı ve zorunlu olduğu bilincinin artıp güçlenmekte, yeni düşünce tarzının günümüz dünyasının en geniş kamuoyu çevrelerine yayılmakta olduğunu, "Atomsuz dünya için, insanlığın yaşamda kalması için" Moskova forumu açıkça ortaya koymuştur.

Lenin, pasifizm üzerine çok yazmıştır. Onun bu olguya karşı tutumu, bilindiği gibi, tek yönlü değildir. Lenin, pasifizmin olumlu, savaş karşıtı içeriğini görmüştür. Ama ~~ş~~ o şunu da görmüştür: Pasifist eğilimler çoğu kez, bu arada militarist çevrelerce, yığınların savaşkan savaş karşıtı bilincini köreltmek, savaşa karşı devrimci araçlarla mücadele ~~xxx~~ verme çabasını engellemek için kullanılmıştır.

Nükleer savaş tehlikesinin gerçekten felaket niteliği kazandığı günümüzde, pasifizmin olumlu içeriği, onun başlıca içeriğini oluşturmaya başlamıştır. Pasifist görüş yandaşlarıyla önceleri flört etmekten de kaçınmayan emperyalist çevrelerin bugün genellikle bu gibi görüşleri bütünüyle ve tamamen reddetmeleri rastlantı değildir. Özellikle, sosyalist dış politikanın aktifliği sonucu, "Doğu'dan gelen askersel tehlike" ve hatta "eşit sorumluluk" tezleri bugün etkisini önemli ölçüde yitirmiştir.

Kimi yandaşlarının hiç de ardıcıl olmadıklarını gözönüne alsak bile bugünkü pasifizm (nitekim, bunların kimileri emperyalizmin saldırısına uğrayan halkların silahlı karşı koyuşunun gerekliliğinden ve meşruluğundan kuşkuyla söz etmektedirler), insanlığın yaşamda kalması için bir güçtür. Kanımca, komünistlerin pasifizme karşı tutumu, görüş ve eğilimlerindeki nüans farklarını gözönüne almak koşuluyla, bu doğrultuda olmalıdır.

İnsanlığın yaşamda kalmasını sağlamaya yönelik hareketin bugün geniş kapsamlı ve çeşitli olması, anlaşılacağı gibi, bu harekete katılanların önüne çok değişik görevler çıkarmaktadır. Herkesin benliğini koruması şartıyla, temel çıkardaki ortaklığı yalnız bulmak değil, korumak da gereklidir. Politikanın öteki sorunlarında, hele hele ideolojide rekabeti sürdürmekle birlikte, en yüksek amaç uğrunda birlikte hareket etmeyi öğrenmek gereklidir. Tüm insanlığı ilgilendiren soylu görev, nükleer yıkıma karşı savaşımı, bu uğurda eylemleri ve bu tehlikeye karşı f zafer kazanmayı ısrarla dayatmaktadır.

Lenin, "Savaşlara son verilmesi, halklar arasında barış, soyguna ve zorbalığa son verilmesi, işte bizim ülkümüz tam da budur..."(16) diyor. Bu ülkünün zaferi için bugün kardeş komünist ve işçi partileri özverili savaşım yürütmektedirler.

(16) V.İ.Lenin. Tüm Yapıtlar. c. 26, s. 304. ("Barış Sorunu" başlıklı yazıdan)